

- b) Naar de paagældende Virksomheder ifølge deres Beskaffenhed eller af Hensyn til Befolkningens Forsyning med daglige Livsfornødenheder kræver uafbrudt Drift. Arbejderne skal i dette Tilfælde have fri hver anden Søndag eller, for saa vidt der arbejdes med 3-Holds Drift, hver tredje Søndag.
- c) Naar der imellem Arbejdgivere og Arbejdere i den paagældende Virksomhed er afsluttet bindende Overenskomst angaaende Fastsættelsen af den samlede Arbejdsfrihed.

Man vedlægger Oversigter over de hidtil meddelte Undtagelser i Henhold til Fabriklovens § 26.

Fabriklovens § 27 fastsætter, at der af Tilsynet kan meddeles Tilladelse til paa Folkekirkens Helligdage at foretage uopsætlige Arbejde saasom nødvendige Renselser og Istandsættelser af Maskiner og Arbejdsredskaber.

Loven om Børns og unge Menneskers Arbejde bestemmer i § 6, 2det Stykke, at Undtagelser fra det i Paragraffen indeholdte Paabud om, at der skal gives et samlet ugentlig Fridøgn, kan bevilges af Socialministeren paa nærmere fastsatte Vilkaar, for saa vidt angaar Arbejde i Forlystelsesetablissemeter og Mejerier samt for Handelsvirksomheders Vedkommende ved Statusopgørelse og lignende, ligesom Lovens § 7, 2det Stykke, tillader paa visse nærmere angivne Vilkaar at foretage en Omlægning af Arbejdstiden.

Endelig aabner Loven om Arbejde i Bagerivirksomheder og Konditorier § 8 Mulighed for midlertidig Afvigelse fra det i § 7 indeholdte Paabud om Ugehvile, naar stedlige Forhold saasom Fester, Folkemøder og lignende kræver det.

Samtlige disse Undtagelser er det, saafremt Konventionen ratificeres, Regeringens Hensigt at opretholde, hvad der — da det drejer sig om allerede bestaaende Undtagelser — vil kunne ske uden Forhandling med Organisationerne. Endvidere er det Regeringens Hensigt at lade Virksomheder udenfor Fabrikloven — herunder Transportvirksomheder — bevare deres Undtagelsesstilling med Hensyn til ugentlig Hviledøgn.

Hvad angaar Spørgsmaalet om i Henhold til Konventionens Artikel 5 at yde Kompensation for de nævnte Undtagelser, kan Kompensation formentlig undlades med Hensyn til de i Fabriklovens § 26 a omhandlede „Virksomheder, som ifølge deres Natur kun kan drives paa bestemte Tider af Aaret“, for saa vidt deres Sæson ikke strækker sig udover et vist nærmere fastsat Tidsrum, som f. Eks. 1 Maaned, medens Kompensation bør ydes, for saa vidt angaar de øvrige ved Fabriklovens § 26 a—c hjemlede Undtagelser, jfr. Specifikation foran, dog maaske med nogen Lempelse, hvor Søndagsarbejdet drejer sig om ren Vagttjeneste og er holdt indenfor en afgrænset Sæson, selv om denne strækker sig ud over det under Omtalen af § 26 a nævnte Tidsrum.

For saa vidt angaar det i Fabrikloven § 27 omhandlede Søndagsarbejde, drejer det sig her om en Række saa forskelligartede Forhold, at en fast Regel vil være meget vanskelig at etablere. Dette Arbejde strækker sig lige fra et Par Timers ganske ekstraordinær Beskæftigelse ved en ikke-forudseelig Reparation af en Maskine til ganske regelmæssig Beskæftigelse af Folk hele Søndagen til nødvendig Reparation af Maskineriet, saaledes som det kendes i store Virksomheder. Det vil formentlig her være rettest, at den Direktoratet for Arbejds- og Fabriktilsynet ved nævnte Paragrafs 1ste Punkt tillagte Beføjelse til at tillade Søndagsarbejde i de i nævnte Lovbestemmelse anførte Tilfælde udstrækkes til ogsaa at omfatte Bemyndigelse til at lempe eller efter Omstændighederne endog helt fratagde Kravet om andet Fridøgn for de ved saadant Arbejde beskæftigede Personer, saaledes at Kravet om kompenserende Fridøgn falder bort, hvor det drejer sig om Forhold af rent tilfældig Karakter, og hvor Søndagsarbejde kun strækker sig over nogle faa (højst 4) Timer. Forholdet kan endog stille sig saaledes, at man vil anse det for rigtigt at undlade at kræve Kompensation, selv om Arbejdet strækker sig over hele Søndagen. Ved regelmæssig Søndagsarbejde af mindre Varighed vil man muligvis kunne indskrænke sig til at kræve Fridøgn sjældnere end hver Uge, afhængig af det Antal Timer, i hvilket der er arbejdet, f. Eks. ved indtil en halv Dags Arbejde et Fridøgn hver 14. Dag.

Efter lignende Regler vil der formentlig kunne gaas frem, for saa vidt angaar Undtagelserne i Henhold til Lovene af 18. April 1925 og 9. Juni 1920, saaledes at Kompensation heller ikke her ydes i de Tilfælde, hvor Arbejdet paa